

18.9.2025

Esitys

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastuualuejohtaja Matti Järvinen esittää perustettavaksi aikuisten toimialueen mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastuualueelle ympärivuorokautista palveluasumista ja yhteisöllistä asumista tarjoavan asumisyksikön tiloista poismuuttavan ikääntyneiden toimialueen yksikön ArviPoppanan tiloihin Porin Isosantaan.

Ennakkovaikutusten arviointilomake

Työryhmän jäsenet/vaikutusten arvioinnin laatijat: Mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluiden vastuuyksikön päällikkö Terhi Kauppila ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastuualuejohtaja Matti Järvinen

Arvioinnin valmistumispäivämäärä: 25.9.2025

TÄYTTÖOHJE:

Ennakkovaikutusten arvioinnissa vastataan punaisella oleviin kokonaisuuksiin:

1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle
2. Vaikutus asiakkaalle sosiaali- ja terveystalouden toteuttamisessa
3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin
4. Henkilöstövaikutukset
5. Talousvaikutukset
6. Vastuullisuus
7. Vaikutukset sidosryhmiin
8. Organisaatiovaikutukset (operatiivinen organisaatio ja konserni)

Lomake täytetään **arvioitavaan kokonaisuuteen soveltaen**, joten täytetään vain ne kohdat, jotka koskevat kulloinkin arvioinnin kohteena olevaa muutosta.

Jokaisen kysymyksen alla on avuksi esimerkkejä näkökulmista, joita voi arvioinnissa tarkastella.

Vaikutusten arvioinnin tulokset siirretään esitettävän muutoksen esitystekstiin (viranhaltijapäätös / esitys aluehallitukselle), lomaketta ei liitetä päätökseen.

Vaikutukset	Nykytila	Arvioinnin kohteena oleva muutos
1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle • palvelujen saatavuus ja saavutettavuus • osallistuminen / osallisuus • asukkaan kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta • asukkaan kokemus turvallisuudesta, ml. tietoturva	Satakunnan hyvinvointialueen OmaSata tuottavuus- ja talousohjelman tavoitteena on palvelurakenteen keventäminen sekä omanpalvelutuotannon lisääminen mielenterveys- ja päihdeasumisen palveluiden osalta. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ostopalveluiden osuus asumispalveluissa on yli 70%. Omaa palvelutuotantoa on liian vähän ja painopiste ostopalveluissa raskaimmissa asumispalveluiden muodoissa. Mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat onnistuneesti keventänyt palvelurakennetta ja edennyt OmaSata tuottavuus- ja talousohjelman mukaisesti, kuitenkin taloudellisten ja tuotannollisten sekä kestävä talouden näkökulmasta tarvitaan vielä merkittäviä toimenpiteitä jatkotavoitteiden saavuttamiseksi. Hyvinvointialueelle siirryttäessä mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluiden osalta ostopalveluissa paljon asiakkaita, jotka asuneet samassa palvelumuodossa ja samassa yksikössä lukuisia vuosia. Oman palvelutuotannon lisäyksellä haetaan nopeampaa asiakasvirtausta sekä vahvistetaan asumisen arviointien toteuttamista ja toipumista sekä kuntoutumista, näin ollen asiakkaan siirtymistä takaisin itsenäiseen asumiseen. Palvelujen saatavuus: Omista yksiköistä kaksi on ARA-rahoitteisia, mikä haastaa asumisen arviointien toteuttamisessa, koska ARA-laki kieltää asuntojen vuokraamisen lyhytaikaiseen tarpeeseen. Hyvinvointialue tarvitsee omaa palvelutuotantoa, jossa voidaan toteuttaa enemmän tehokkaita asumisen arviointeja ja saada näin laajemman	Palvelujen saatavuus: Uuden yksikön perustaminen ja asumisen arviointien lisääminen mahdollistaa asumisen arviointien, tehokkaamman toipumisen ja kuntoutumisen asumisjaksojen kehittämisen. Palvelujen saavutettavuus: Uuden yksikön perustaminen mahdollistaa vaikuttavien toipumista edistävien palveluiden lisäämisen, missä asiakasvirtaus on nopeampaa ja näin ollen palvelurakenne kevenee, pystytään tukemaan asiakkaan siirtymistä itsenäisempään asumiseen aiempaa varhaisemmassa vaiheessa. Osallisuus: Yksikön sijainti mahdollistaa asiakkaiden paremmat edellytykset osallisuuden lisäämiseen sekä integroitumiseen yhteiskuntaan. Tasa-arvo: Uuden yksikön perustaminen ja palvelutuotannon lisääminen mahdollistaa ja edistää tasa-arvoisempien palveluiden tuottamista kaikille satakuntalaisille. Erityisryhmät: Omapalvelutuotannon lisääminen mahdollistaa asumisen arviointien ja yli toimialuerajojen tehtävien palvelutarpeen arviointien tekemisen, joita on sosiaalityön professiojohtajan johdolla suunniteltu. Omapalvelutuotannon lisäys tukee myös ERITYISSAS-työryhmän toimintaa ja mahdollistaa laajemman yhteistyön ja asiakkaiden entistä yksilöllisemmän palvelutarpeen arviointien tekemisen ja toteuttamisen moniulotteisissa asiakastilanteissa, joissa ei pysty vain asiakastapaamisten perusteella sanomaan, mistä sosiaalihuollon palveluista asukkaalle palvelut tulee järjestää ja tuottaa. Fyysinen turvallisuus:

	näkemyksen asiakkaan asumis- ja muusta palvelutarpeesta. Tämä vähentää asiakkaiden ohjautumista liian raskaisiin palveluihin yksityisille palveluntuottajille. Oman palvelutuotannon lisäyksellä haetaan myös mahdollisuutta tiivistää yhteistyötä psykiatrian kanssa, jota myös integraatiotyö palveluiden kehittämisen osalta edellyttää. Tämä tukee osaltaan myös psykiatristen osastohoitojaksojen tarpeen vähentymistä, mikä taas osaltaan voi edesauttaa psykiatrian osastopaikkojen vähentämistä. THL on arviointiraportissaan tuonut esiin liian vähäisen oman palvelutuotannon näissä asumispalveluissa. AVI:n ohjauskäynti asumisen asiakasohjausyksikköön toteutettiin vuoden 2025 alussa, jolloin AVI myös toi esiin kantansa mielenterveys- ja päihdeasumispalveluiden vähäisen oman palvelutuotannon osuuden osalta valmiuden ja varautumisen näkökulmasta. Oman palvelutuotannon lisäys lisää myös varautumista ja valmiutta vastata erilaisiin kriisitilanteisiin. Palvelujen saavutettavuus: Tällä hetkellä mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluiden vastuuyksikössä on yksi yksikkö, mikä tuottaa sekä yhteisöllistä ja ympärivuorokautista asumista ja paikkoja on yhteensä 32. Kyseisen yksikön (Veturi) asiakasvirtaus on ollut erittäin tehokasta, mutta yhden yksikön on mahdoton vastata koko ajan kasvavaan palvelutarpeeseen. Tasa-arvo: Omassa palvelutuotannossa asiakasvirtaus on merkittävästi nopeampaa ja tällä hetkellä asiakkaat ovat eriarvoisessa	Tilat ovat esteettömät ja hyvien kulkuyhteyksien päässä, mikä mahdollistaa ja tukee asiakkaiden turvallisuutta Tietoturva: Tietoturvaan ei kohdistu muutoksia. Kriisitilanteet: Valmiussuunnitelmat, tiedotus ja kriisinhallinta ovat olennaisia turvallisuuden tunteen ylläpitämiseksi. Tätä työtä tehdään osana kriisinhallintaa.
--	--	--

	asemassa asumisen arvioinnin suhteen, koska niitä ei pystytä ARA-rahoitteisessa yksikössä tuottamaan tarvetta vastaavaa määrää. Yhdenvertaisuus: Oman palvelutuotannon niukkuuden vuoksi emme ole pystyneet tarjoamaan kaikille asiakkaille yhdenvertaista asumisen arviointia sekä toipumisen ja kuntoutumisen edellytyksiä.	
2. Vaikutus asiakkaalle sosiaali- ja terveyspalveluiden toteuttamisessa • hoito • saatavuus ja saavutettavuus • kattavuus • esteettömyys • laatu • omaiset • asiakkaan kustannukset	Palvelu: Mielenterveys- ja päihdepalvelut on etsinyt tiloja perustettavalle asumisyksikölle koko hyvinvointialueen olemassaolon ajan. Asiakkaiden toipumista sekä kuntoutumista edistävän tuen tarpeen vuoksi sijainti tulee olla lähellä palveluita sekä mahdollisuuksia integroitua osaksi yhteiskuntaa. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakaskuntaan kohdistuu edelleen vaikutuksia korona-ajoilta, jonka jälkeen eristäytyminen on lisääntynyt. Tällä hetkellä yksityisen palvelutuottajan ja oman palvelutuotannon välinen ero asiakasvirtauksessa on merkittävä. Pääsääntöisesti asiakkaat siirtyvät kevyempiin palveluihin taikka pois palveluista yksityiseltä palveluntuottajalta vain asumisen asiakasohjausyksikön omatyöntekijän toimesta. Saatavuus: ARA-kohteessa tulee huomioida asiakkaiden varallisuus, mikä luo haasteita asiakasvalintaan. Saavutettavuus: Tehdyt tilaselvitykset ja etsityt tilat ovat sijainneet kaukana palveluiden piiristä Kattavuus:	Saatavuus: Hoito: Yksikön keskeinen sijainti mahdollistaa etäosaston laajentamisen uuteen yksikköön sekä mahdollistaa tiiviimmän yhteistyön. Yksikön keskeinen sijainti mahdollistaa asiakkaiden sujuvan asioinnin itsenäisesti sote-palveluissa. Sijainti mahdollistaa asiakkaan kanssa altistusharjoitusten tekemistä mm. sosiaalisten tilanteiden pelosta kärsivien asiakkaiden kanssa. Sijainti mahdollistaa itsenäisen asumisen edellytyksiä vahvistavien ja yksikön ulkopuolelle suuntautuvien toimintojen harjoittelua yhdessä työntekijän kanssa ja myöhemmin itsenäisesti. Saavutettavuus: Yksikön keskeinen sijainti ja oman palvelutuotannon lisäys mahdollistaa yksilöllisen asiakassuunnitelmaan pohjautuvan toteuttamissuunnitelman laatimisen, missä korostuu toipumisen edistäminen, pystyvyyden tunteen lisääminen ja positiivisen mielenterveyden kohentuminen. Kattavuus: Oman palvelutuotannon kasvattamisella haetaan merkittävää palveluiden kattavuuden lisäämistä. Mitä nopeampi asiakasvirtaus ja vaikuttavammat palvelut, sitä useammalle asiakkaalle niitä

	Palveluyksiköt on kannattavaa sijoittaa sinne, missä on eniten asiakkaita. Esteettömyys: Hyväkuntoisten ja esteettömien tilojen löytymisessä on ollut suuria haasteita, samoin asiakkaiden osallisuutta sekä integroitumista yhteiskuntaan edistävien tilojen löytämisessä. Laatu: Palveluiden laadussa on tunnistettu olevan merkityksellisiä eroja eri palveluntuottajilla. Näitä haasteita on pyritty korjaamaan ASSI-yksikön omatyöntekijän, valvontakoordinaattorin sekä hyvinvointialueen asumispalveluiden esihenkilöiden, päällikön ja vastualuejohtajan toimesta tekemällä aktiivista, tiivistä ja ohjauksellista työtä yksityisille palveluntuottajille. Suurin ero palveluiden laadussa on asiakkaasta kiinnipitävä kulttuuri. Omaiset: Omaiset pääosin haluavat asiakkaan tilanteen pysyvän ennallaan, koska muutokset koetaan uhkina. Asiakkaan kustannukset: Asiakkaan asumisen pitkittyminen tarpeettomasti ostopalveluissa yhteisöllisessä asumisessa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa lisää myös asiakkaalle kohdistuvia kuluja merkittävästi. Ympärivuorokautisessa asumisessa asiakkaalle jää käyttövaraa 182€/kk ja yhteisöllisessä asumisessa noin 182€/kk tai hieman yli. Pitkittyvät asumisjaksot tekevät sen, että asiakas joutuu luopumaan omistus- taikka vuokra-asunnostaan, mikä puolestaan lisää usein asumisen pituutta asumispalveluissa ja tuo asiakkaalle lisäkustannuksia.	pystytään tarjoamaan vs. säilyttävien ostopalveluiden käyttö. Esteettömyys: Ympäristö tukee asiakkaiden toipumista ja integroitumista. Laatu: Palveluiden vaikuttavuutta mitataan eri mittareilla. Näiden perusteella oman palvelutuotannon asiakkaat ovat pääsääntöisesti erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun ja kohtaamiseen. Asiakasvirtauksen seuranta on yksi vaikuttavuuden mittariston seurannasta sekä asumispalveluista poistuneiden asiakkaiden uudelleen palaaminen asumispalveluiden piiriin on hyvin vähäistä. Omaiset: Omaisten ja läheisten kanssa tehtävä yhteistyö asiakkaan luvalla on merkityksellistä asumisen aikana. Tiivis yhteistyö vähentää omaisten ja läheisten huolta asiakkaan siirtyessä itsenäisempään asumiseen. Yksikössä pyritään koko ajan tukemana asiakasta läheisten ja omaisten yhteydenpitoon. Henkilökunta koulutetaan tukemaan asiakkaan ja hänen lähiverkostonsa aktiiviseen tekemiseen Asiakkaan kustannukset: Asiakas maksaa asumispalvelusta sosiaalihuoltolain mukaista asiakasmaksua. Mitä lyhyemmät asumispalvelujaksot ovat, sitä taloudellisestikin merkittävämmät vaikutukset sillä on asiakkaan kustannuksiin. Lyhyillä asumisen arvioinneilla ja asumisen jaksoilla pyritään tukemaan asiakkaan itsenäiseen asumiseen siirtymistä ja omasta asunnosta kiinnipitämistä.
--	--	--

3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin • vaikutukset asumiseen, elinympäristöön, ja liikkumiseen, ml. esteettömyys • osallistuminen, harrastaminen, vapaa-aika • lapsen ihmissuhteet, terveys ja turvallinen arki • yksilöllisen kasvun ja kehityksen tukeminen • perheiden taloudellinen tilanne • elintavat (liikunta, ruokavalio, päihteiden käyttö, riskikäytös) • lasten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet • jonotus ja oikea-aikaisuus, moniammatillisuus • arjen sujuvuus, digitaaliset taidot ja palvelutarjonta	Erityisiä vaikutuksia alaikäisiin ei näillä asumispalvelulla ole. Palvelu on tarkoitettu täysikäisille asiakkaille. Yksi tähän liittyvä asiakasryhmä on jälkihuollossa olevat nuoret. Tämäkin osio koskee täysikäisiä asiakkaita. Asuminen ja elinympäristö: Viime vuonna (2024) asumisen asiakasohjausyksikön palvelupuhelimeen yhteyttä ottaneista asiakkaista 69 oli asunnottomia ja tänä vuonna asunnottomien määrä on ollut jo 60. Asumispalvelut eivät vastaa asunnottomuuteen, vaan asiakkaan tuen tarve määrittää palvelut. Asiakkaan tulee myös olla valmis ottamaan tukea vastaan. Asunnottomien määrän lisääntyminen hakijoissa aiheuttaa palveluiden asiakasvirtaukselle merkittäviä haasteita, koska taloudellisesti mahdollisen asunnon saanti on vaikeutunut erityisesti nuorilla asiakkailla. Liikkuminen ja esteettömyys, osallistuminen ja harrastaminen, terveys ja turvallinen arki: :Tilat, joita mielenterveys- ja päihdeasumispalvelut ovat kartoittaneet viimeisen kahden vuoden aikana, eivät ole tukeneet liikkumista ja esteettömyyttä, osallisuuden vahvistumista ja harrastamisen tukemista, eikä terveyttä ja turvallista arkea, ei tilojen eikä yhteisöihin kiinnittymisen puolesta. Vapaa-aika: Ihmissuhteet: Tilat, joita mielenterveys- ja päihdeasumispalvelut ovat kartoittaneet viimeisen kahden vuoden aikana, eivät ole tukeneet vapaa-aikaa eikä ihmissuhteiden muodostamista yksinäisten nuorten kohdalla, ei tilojen eikä yhteisöihin kiinnittymisen puolesta. Mikäli ympäristö ja tilat eivät tue tätä, alkaa asiakas usein rakentamaan	Erityisiä vaikutuksia alaikäisiin ei näillä asumispalvelulla ole. Palvelu on tarkoitettu täysikäisille asiakkaille. Yksi tähän liittyvä asiakasryhmä on jälkihuollossa olevat nuoret. Tämäkin osio koskee täysikäisiä asiakkaita. Asuminen ja elinympäristö: Omassa palvelutuotannossa asiakkaan tuen prosessi on kehitetty niin, että asiakkaan kanssa harjoitellaan aktiivisesti arjen taitojen hallintaa. Samalla aktiivisesti pyritään asunnottoman asiakkaan kohdalla löytämään asunto, jotta asuminen asumisyksikössä ei veny asunnottomuuden vuoksi. Liikkuminen ja esteettömyys: Sijainti mahdollistaa erityisesti nuorten asiakkaiden tukemisen jälleen yhteiskuntaan integroimisessa ja merkityksellisten ihmissuhteiden ja ystävyyssuhteiden ylläpidossa sekä palauttamisessa. Harrastaminen ja osallistuminen: Yksikön toiminta ja sijainti mahdollistaa hyvin laajasti erilaisten harrastusten ja mielekkään tekemisen mahdollistamisen haasteellisessa taloudellisessa tilanteessa olevien asiakkaiden osalta. Sijainti mahdollistaa asiakkaan tukemista opiskeluun palaamiseen, hakeutumiseen taikka työtoimintaan osallistumisen edistämistä. Ihmissuhteet: Yksikön toiminta-ajatus ja sijainti mahdollistavat asiakkaiden ihmissuhteiden paremman ylläpitämisen tukemisen ja yksinäisten nuorten kohdalla uusien ihmissuhteiden luomisen ja löytämisen. Terveys ja turvallisuus: Perustettavan yksikön toiminta-ajatus ja ympäristö mahdollistavat asiakkaiden laajan terveyden ja turvallisuuden tukemisen. Kasvu ja kehitys: Suunnitellut tilat mahdollistavat myös nuorille asiakkaille kasvun ja kehityksen laaja-alaisemman
---	--	--

	vahvempaa sidettä asumisyksikköön, mikä puolestaan pitkittää asumista ja heikentää mahdollisuutta itsenäisessä asumisessa pärjäämiseen. Taloudellinen tilanne: Asiakkaan asumisen pitkittyminen tarpeettomasti ostopalveluiden yhteisöllisessä asumisessa ja ympärivuorokautisessa palveluasumisessa lisää myös asiakkaalle kohdistuvia kuluja merkittävästi. Pitkittyvät asumisjaksot tekevät sen, että asiakas joutuu luopumaan omistus- taikka vuokra-asunnostaan, mikä puolestaan lisää usein asumisen pituutta asumispalveluissa ja tuo asiakkaalle lisäkustannuksia. Moniammatillisuus: Tilat, joita mielenterveys- ja päihdeasumispalvelut ovat kartoittaneet viimeisen kahden vuoden aikana, eivät ole tukeneet moniammatillisuuden toteutumista sijaintinsa puolesta. Nuorten asiakkaiden kohdalla moniammatillinen yhteistyö ja ylitoimialuerajojen ylittävä yhteistyö on merkityksellisessä roolissa. Lastensuojelun jälkihuollon, nuorisopsykiatrian ja päihdepalveluiden kanssa tehtävä yhteistyö on haasteellisessa elämäntilanteessa olevien nuorten kanssa erityisen tärkeää. Arjen sujuvuus: Tilat, joita mielenterveys- ja päihdeasumispalvelut ovat kartoittaneet viimeisen kahden vuoden aikana, eivät ole tukenut arjen sujuvuutta, ei tilojen eikä ympäristön puolesta. Esimerkiksi nuoren asiakkaan opiskelujen tukeminen sekä esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen haasteellista.	tukemisen tilojen ja ympäristön osalta. Kohtuullisen välimatkan päässä keskustasta, hyvien kulkuyhteyksien päästä järjestöjen toiminnasta, oppilaitoksista ja palveluita lähellä oleva sijainti mahdollistaa asiakkaan monipuolisen kasvun ja kehityksen tukemisen. Samalla keskeinen sijainti mahdollistaa erilaisille houkutuksille, jotka ovat osa nuorten asiakkaiden arkipäivää joka tapauksessa. Arjen taitojen harjoittelu ja oman toiminnan rajaaminen ja sekä muiden rajaaminen ovat tärkeitä taitoja opeteltavaksi, joita harjoitellaan yhdessä asiakkaan kanssa yksikössä. Matkakustannukset: Sijainti vähentää asiakkaiden matkakustannuksia, koska julkinen liikenne on lähellä ja lyhyet välimatkat on mahdollista suorittaa kävellen taikka pyörällä. Taloudellinen tuki: Vaikuttava kuntoutumista ja toipumista edistävä palvelu vaikuttaa asiakkaan taloudelliseen tilanteeseen merkittävästi. Mitä kauemmin asuminen yksikössä kestää, sitä pidempään tilanne luo haasteita nuoren asiakkaan taloudelliselle tilanteelle. Elintavat: Keskeinen sijainti ja suunniteltu toiminta mahdollistavat nuoren asiakkaan terveellisempien elintapojen harjoittelun ja tukemisen. Oikea-aikaisuus: Lisäämällä omaa palvelutuotantoa pystytään mahdollistamaan enemmän myös nuorille oikea-aikaisia ja vaikuttavia palveluita. Tällä hetkellä palveluihin ohjautuu myös merkittävästi iäkkäitä asiakkaita. Moniammatillisuus: Mahdollisuus laajemman moniammatillisen työryhmän hyödyntämiseen alueellisesti. Arjen sujuvuus: Mahdollistaa joustavamman arjen sujuvuuden eri elämän osa-alueilla. Digitaaliset taidot:
--	--	--

		Mahdollistaa asiakkaan digitaalisten taitojen ylläpitämisen ja harjoittelun, mikä tukee entistä paremmin asiakkaan itsemääräämisoikeutta sekä pystyvyyden tunnetta ja vähentää myöhemmin asumispalveluiden tarvetta.
4. Henkilöstövaikutukset • työtehtävien muutokset, työaika • työterveys ja työhyvinvointi • työntekopaikka	Työtehtävien muutokset: Yksikköön rekrytoidaan henkilöstö, ei ole henkilöstöä siirrettävissä Työaika: Työaikana jaksotyöaika Työterveys: Hyvinvointialueen järjestämä Työhyvinvointi: Työntekijöiden työhyvinvoinnista ja työssäjaksamista pyritään tukemaan hyvinvointialueella yleisesti käytettävissä olevin keinoin. Työntekopaikka: Yksikkö ja asiakkaan kanssa tarpeen mukaisesti yksikön ulkopuolisiin toimintoihin jalkautuen.	Työtehtävien muutokset: Uusi rekrytoitava henkilöstö Työaika: Jaksotyöaika Työterveys ja työhyvinvointi: Järjestetään kuten muutoinkin hyvinvointialueella ja työturvallisuus: Työturvallisuudessa huomioidaan henkilöstön koulutukset, kuten paloturvallisuuteen, ensiapuun, asiakkaiden kohtaamiseen ja laiteturvallisuuteen liittyen. Tiloissa on hälytysjärjestelmät ja lisätään kameravalvonta ulko-oville sekä lääkehuoneeseen. Tarvittaessa hyödynnetään vartiointia.
5. Talousvaikutukset • investoinnit • henkilöstö • toimitilat (ylläpitokulut, vuokrat, saneeraus, rakentaminen, asiakkaan matkakulut) • liikkuvat palvelut (kaluston hankintakulut, tilavuokrat, ammattilaisen työaika ja matkakustannukset, IT-kustannukset, varusteet, koulutus) • digitaaliset palvelut (hankintaratkaisut (hardware ja software), laitteet ja välineet, henkilöstön koulutus, sisällöntuotanto) • tukipalvelut	Nyt palvelu toteutetaan ostopalveluna: 14 ympärivuorokautisessa asumispalvelussa asuvaa maksaa 843,000 €/vuosi ja 10 yhteisöllisessä asumisessa asuvaa maksaa 412.000 €/v.	Henkilöstö Perustettavaa yksikköä varten tulee rekrytoida ammattitaitoinen henkilökunta 1 vastaava ohjaaja 2 sairaanhoitajaa 2 sosiaalihoitajaa 9 lähihoitajaa Lisäksi 0,5 esihenkilö (tulee nykyisestä esihenkilöresurssista) Yksikköön tulee asiakaspaikkoja 28. Tuotetaan sekä yhteisöllistä asumista että ympärivuorokautista palveluasumista Investoinnit: Tiloihin esitetään ainoastaan välttämättömät muutokset, joita asiakkaiden asuntojen lukkojen sarjoittaminen, kahden ryhmähuoneen rakentaminen ja henkilöstön toimistotilan ja taukotilan muutostyöt.

		Tilamuutoksilla saadaan toipumista ja kuntoutumista edistävää toimintaa lisättyä, mikä puolestaan asiakasvirtausta ja vaikuttavien palveluiden tuottamista. Henkilöstökustannukset: Henkilöstökustannukset vuositasolla noin 890 000€/v. Toimitilat, ylläpitokulut: Tilasta on pitkä vuokrasopimus hyvinvointialueella ja tilat vastaavat etsittyä tarvetta. Tiloihin tarvitaan vain vähäiset muutostyöt. Toimitilojen ylläpitokulut, kuten lämmitys, sähkö ja siivous, ovat edelleen merkittäviä ja jatkuvia kuluja. Tilat ovat vuokralla ja Porin kaupungin kanssa on tehty pitkä vuokrasopimus. Joka tapauksessa tilat ovat hyvinvointialueen kustannuksissa mukana. Kaluston hankinta: Mahdollisimman paljon pyritään hyödyntämään kalustekeskuksen huonekaluja. Mahdollisia hankintoja mm. muutamat sängyt asiakkaille ja yhteisten tilojen kalusteet. IT-kustannukset ja varusteet: Arvi Poppanan siirtyessä pois tiloista arvioidaan hankintojen tarve tarkemmin. Tilataan vain välttämättömät ICT-laitteet. Hankinnat: Vain välttämättömät huonekalut, toimistotarvikkeet. Kartoitetaan ensi mitä tiloihin jää ja mitä kierrätyskalusteita on varastoissa hyödynnettävissä. Koulutus: Henkilöstön kouluttaminen ja perehdyttäminen uusiin toimintatapoihin, uuden yksikön toiminta-ajatukseen ja palveluprosessiin. Tämä vaatii aikaa. Tukipalvelut: Laitoshuolto, ruokapalvelut, logistiikka ja kiinteistöhuollon palvelut olleet koko ajan Arvi Poppanan toiminnassa mukana ja ne jatkuvat. Tehdään laitoshuollon osalta uusi mitoitus suunnitelma
6. Vastuullisuus		Ympäristön kantokyky: Kohtuullisen uudet tilat

• ympäristön kantokyky, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus • uusiutuvien resurssien käyttö, kiertotalous, päästöjen hallinta • rakennettu ympäristö, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö • työllisyys ja työelämä		mahdollistavat pienemmät lämmityskulut ja muut ylläpitokulut. Keskeisellä paikalla olevat tilat mahdollistavat asiakkaiden hyödyntämisen julkisia kulkuvälineitä, polkupyörää taikka kävellen, mikä tukee ympäristön kantokykyä Ilmastonmuutos: Lisääntyneet matkakilometrit palveluihin lisäävät hiilidioksidipäästöjä, joten keskeisellä paikalla ja hyvien kulkuyhteyksien päässä sijaitseva yksikkö vähentää päästöjä Uusiutuvat resurssit: Palvelujen infrastruktuurin suunnittelussa tulee suosia uusiutuvia energianlähteitä. Kiertotalous: Vanhojen materiaalien ja laitteiden kierrätys edistää kiertotaloutta Päästöjen hallinta: Päästöjä voidaan hallita optimoimalla logistiikka ja hyödyntämällä vähäpäästöisiä kulkuneuvoja liikkuvissa palveluissa (sähköautot). Työllisyys: Uuden yksikön perustaminen voi vaikuttaa paikalliseen työllisyyteen esim. palveluntuottajiin, mutta uudet palvelumuodot voivat luoda uusia työpaikkoja ja mahdollisuuksia. Työelämä: Muutokset työtehtävissä ja -paikoissa edellyttävät sopeutumista ja voivat tarjota mahdollisuuksia uusille osaamisalueille ja urapoluille.
7. Vaikutukset sidosryhmiin • hankelinjaukset • palvelutuotannon ulkoistaminen • kunnat / ELY • yritykset (sote) • yhdistykset (3. sektori) • muut hyvinvointialueet, YTA	Palvelutuotannon ulkoistaminen: Mielenterveys- ja päihdeasumispalveluiden ostopalvelut kattavat koko mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastualueen kokonaisbudjetista merkittävän osuuden (noin 55 % vuonna 2024). Ostopalveluiden ansaintalogiikka on erilainen ja sen vuoksi myös asiakkaista kiinnipitävä. Ostopalveluissa ei omaehtoista asiakasvirtausta juurikaan ole, mikä lisää merkittävästi hyvinvointialueen kustannuksia.	Hankelinjaukset: Terveysaseman lakkauttaminen voi vaikuttaa meneillään oleviin ja tuleviin hankkeisiin, edellyttäen linjausten ja suunnitelmien päivittämistä vastaamaan uutta palvelurakennetta. Ulkoistaminen: Oman palvelutuotannon lisäys saattaa aiheuttaa joillekin yksityisille palveluntuottajille merkittäviä taloudellisia haasteita. Kunnat ja ELY-keskukset: Päätös voi vaikuttaa kuntien ja ELY-keskusten suunnitelmiin ja resursseihin, edellyttäen tiivistä

	Oman palvelutuotannon lisäys on hyvinvointialueella linjattu tahtotila ja yksi OmaSata tuottavuus- ja talousohjelman keskeinen toimenpide palvelurakenteen keventämisessä. Kunnat / ELY: Kunta voi haluta säilyttää ostopalveluiden osuutta ylläpitääkseen alueen vetovoimaa ja pitovoimaa. Yhdistykset (3. sektori): Aiemmin esitetyt tilat ovat sijainneet kaukana palveluista ja 3. sektorin toiminnasta, mikä on aiheuttanut merkittävän ristiriidan toipumisen ja kuntoutumisen palveluiden tuottamisen tavoitteelle. 3.sektorin palveluiden saatavuus ja saavutettavuus on mielenterveys- ja päihdeasiakkaille merkittävä mahdollisuus osallisuuden lisääntymiseen ja integroitumaan osaksi yhteiskuntaa.	yhteistyötä ja yhteistä suunnittelua palvelujen turvaamiseksi asukkailla. Sote-yritykset: Yksityiset sosiaali- ja terveysalan yritykset voivat saada uusia mahdollisuuksia tarjota palveluita, mutta myös joutuvat sopeutumaan muuttuneeseen palveluympäristöön. Kolmas sektori: Esitetyn yksikön tilat sijaitsevat lähellä 3.sektorin toimijoita ja mahdollistavat laaja-alaisen yhteistyön myös järjestöjen kanssa.
8. Organisaatiovaikutukset (operatiivinen organisaatio ja konserni) • henkilöstön riittävyys ja saatavuus • henkilöstön määrä, asema ja osallisuus • työyhteisö ja johtaminen • raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet	Oman palvelutuotannon kasvattamisella haetaan vaikuttavampien ja laadukkaiden palveluiden lisäämistä, jolla haetaan vaikutusta taloudellisesti kestävään kehitykseen ja talouden hallintaan. Vaikuttavat ja laadukkaat palvelut nopeuttavat asiakasvirtausta, joka mahdollistaa koko ajan niukkenevan budjetin paremman hallinnan. Osallisuus: Asiakkaiden siirtymiset ostopalveluyksiköistä omaan yksikköön on tehtävä mahdollisimman hyvässä yhteistyössä yksityisten palveluntuottajien kanssa.	Henkilöstön riittävyys varmistetaan riittävällä tasolla rekrytointiprosessin aikana. Huomioidaan ytimenmenetelyssä olleet työntekijät osaamis- ja muiden mahdollisuuksien mukaan. Rekrytoinnin aikana pohditaan moniammatillisuuden ja riittävän ammattitaidon saaminen uuteen perustettavaan yksikköön. Selvitetään halukkuus työnkiertoon muista mielenterveysasumisyksiköistä. Yksikköä varten tulee perustaa uudet toimet ja virat, vastuualueella ei ole siirrettävissä olevia virkoja tai toimia henkilöstön työmäärään suhteutettuna. Saatavuus: Varmistetaan rekrytointiprosessin aikana tehokas tiedottaminen ja ulkoinen haku, jotta turvataan riittävän ja osaavan henkilöstön saatavuus. Henkilöstön määrä: Henkilöstömäärä ja sen optimointi on tärkeää, jotta palvelut voidaan tuottaa tehokkaasti, mutta myös henkilöstön

		asema ja osallisuus muutoksissa tulee turvata. Asema ja osallisuus: Henkilöstön tulee olla mukana toiminnan kehittämisessä, jolloin heidän näkemyksensä ja tarpeensa otetaan huomioon sekä laaja-alainen ammattitaito ja osaaminen sekä perehdytys saadaan turvattua. Työyhteisö: Työnkiertoon liittyvät muutokset voivat vaikuttaa työyhteisön dynamiikkaan ja yhteishenkeen. Rekrytoinnissa kiinnitetään huomiota henkilöstön työyhteisötaitoihin. Johtaminen: Esihenkilötyö järjestetään sisäisin järjestelyin, ei uuden työntekijän rekrytointia. Muutoksen johtaminen vaatii selkeää viestintää, tukea ja resurssien kohdentamista, jotta muutos sujuu mahdollisimman hyvin. Raportointi: Muutokset vaativat tarkkaa raportointia ja seurantaa, jotta niiden vaikutukset voidaan arvioida ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtyä ajoissa. Tiedottaminen: Selkeä ja säännöllinen tiedottaminen henkilöstölle, asiakkaille ja muille sidosryhmille on tärkeää, jotta kaikki ovat ajan tasalla muutoksista ja niiden vaikutuksista. Muutoksesta tullaan viestimään laajasti. Selvitysvelvoitteet: Tarvitaan selvityksiä muutosten vaikutuksista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä, jotta päätökset voidaan perustella ja toteuttaa vastuullisesti.
--	--	--